Kázání 5. 5. 2019 – 3. neděle velikonoční

Sk 9,1-20

Dobré ráno bratři a sestry,

minulý týden proběhl Sjezd delegátů a většina z vás ví, jaká rozhodnutí byla přijata. Poprvé v historii BJB byl vyloučen sbor, který byl aktivně zapojen do společného života Jednoty. Nevím, jak moc se vás tato zpráva dotýká, mně ale velmi mrzí. Sám nevím, jak se k tomu postavit, jak být dál rád zapojený do spolupráce se společenstvím sborů, které se rozhodují takovýmto způsobem.

Nejde však jen o minulý Sjezd. Atmosféra v BJB je napjatá už delší dobu, některé sbory vystoupily nebo vystupují samy a obecně mi připadá, že naše malá denominace odráží náladu v celé společnosti. Místo abychom byli světu příkladem ve schopnosti komunikovat a unést v lásce vzájemné rozdíly, přijímáme celospolečenský diskurz rozdělování, štěpení a vytváření rozhádaných táborů.

Tím ale nechci říct, že my, kteří jsme nehlasovali pro vyloučení Topolky, jsme na tom dobře. Štěpení BJB je i náš problém. Všichni se na něm podílíme, všichni selháváme ve schopnosti najít společnou řeč s těmi na druhé straně pomyslné barikády.

Kdykoliv je však církvi úzko, má možnost sáhnout po Písmu a vydat se až na svůj počátek. Můžeme se podívat, kdo je tím, kdo církve založil a jaký jí dal úkol.

Pro dnešní kázání mě proto zaujal text z knihy Skutků, který vypráví o zjevení Ježíše Saulovi – pozdějšímu apoštolu Pavlovi.

Pojďme si text přečíst: ***Sk 9,1-20***

Modlitba*: Kriste, ty jsi náš živý Pán a my jsme Tvoje církev. Chceme se nechávat proměňovat Tvým slovem, chceme se učit Tě následovat. Prosíme Tě, uč nás být Tvým tělem na tomto světě i skrze to dnešní slovo. Ukazuj nám i dnes, proč jsi založil svou církev a jaký jí dáváš úkol. Smiluj se nad námi. Amen*

Přečtený příběh je po mnoha stránkách důležitý. Svědčí o tom také to, že se ve Skutcích objevuje hned třikrát – kromě 9. kapitoly také ve 22. a 26. kapitole. Jde tedy skutečně o příběh, který Lukáš považoval za stěžejní a měl potřebu jej zdůraznit.

Příběh začíná u Saula, který zarputile pronásleduje křesťany a vyhrožuje jim smrtí.

[1]Saul nepřestával vyhrožovat učedníkům Páně a chtěl je vyhladit.

Vede jakousi svatou válku za čistotu svého náboženství a pronásleduje skupinu lidí, kteří podle něj znevažují jeho Boha. Ve své farizejské zbožnosti si Saul myslí, že Bohu slouží tím, že pronásleduje určitou skupinu lidí. Být židem pro něj znamená „být PROTI křesťanům“.

To je zvláštní fenomén, který nám může být povědomý. Tato jakási negativní identita, identifikace sebe sama jako někoho, kdo je proti něčemu, nebo není součástí nějaké skupiny, je vidět jak ve společnosti, tak v církvi. Lidé mají pocit, že součástí toho „být křesťan“, znamená vyhraňovat se proti islámu, proti homosexuálům, proti liberálním bratrům a sestrám, sami si doplňte... „Být Čech“ pak pro mnoho lidí znamená být proti uprchlíkům, proti Romům, proti Evropské unii atd. Já NEJSEM jako oni, nepatřím k nim, nebo jinak, oni nepatří k nám.

Zdá se mi ale, že příběh o Saulově obrácení a povolání ukazuje, že takto negativně definovaná identita je prázdná. Nemá nic pevného o co se opřít. Zmizí-li protějšek, proti kterému se vymezuje, zmizí i tato identita. Náš dnešní příběh je ale o povolání, které vychází ze setkání s živým Kristem. Povolání k úkolu nést evangelium všem lidem. Povolání k otevřenosti vůči druhým.

Zatím je ale Saul pronásledovatel Ježíšových následovníků a vydává se na hon křesťanů do Damašku, hlavního města Sýrie.

[3]Na cestě, když už byl blízko Damašku, zazářilo kolem něho náhle světlo z nebe. [4]Padl na zem a uslyšel hlas: „Saule, Saule, proč mě pronásleduješ?“

Saul se setkává s živým vzkříšeným Ježíšem. Je to však jiné setkání, než jaké Lukáš (autor Skutků) popisuje například na konci svého evangelia, kde se Ježíš zjevil učedníkům a oni se dotýkali jeho ran. Zjevení Saulovi připomíná starozákonní zjevení Boha prorokům. Ježíš se zde ukazuje v podobě oslepujícího světla. Jako by Lukáš říkal, že vzkříšený Kristus je skutečným Bohem, jemu byla svěřena moc Boha Otce.

Jenže Saul se domnívá, že právě tohoto Boha svým bojem proti Ježíšovým následovníkům uctívá. Vždyť jedná na základě Božího Zákona. A teď se mu tento Bůh zjevuje a ptá se „Proč mě, Saule, pronásleduješ?“

[5]Saul řekl: „Kdo jsi, Pane?“ On odpověděl: „Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. [6]Vstaň, jdi do města a tam se dovíš, co máš dělat.“

Saul je tedy postaven před tvrdou realitu. Zjišťuje, že ten, proti komu ve jménu Božího zákona bojuje, je Bůh sám. Ježíš opravdu žije! On je skutečně Bohem! A tak Saul poslouchá jeho výzvu a chce se vydat do města.

[8]Saul vstal ze země, otevřel oči, ale nic neviděl.

Po silném světle z nebes Saulovy oči nevidí. Můžeme si říct, že byl tím světlem oslněn, proto neviděl. Lukáš jako by nám ale chtěl říct, že Saul po setkání s Ježíšem zjišťuje, že byl celou dobu slepý. To, co dosud činil, to, jak chápal svou službu Bohu, to byl důsledek jeho slepoty. Po setkání s Ježíšem si Saul uvědomuje, že potřebuje prohlédnout, že potřebuje obnovit svůj zrak.

To je vlastně zkušenost každého křesťana. V jistém bodě po setkání se zmrtvýchvstalým Ježíšem jsme zjistili, že jsme byli skutečně slepí. Slepí k vlastnímu sobectví, vlastní porušenosti a nedokonalosti, a slepí k Boží kráse, milosrdenství a lásce k nám. A dokonce můžeme každý dosvědčit, že nejde o jednorázovou věc. Vždyť stále přicházíme do oblastí, ve kterých jsme slepí a potřebujeme prohlédnout.

A tak se Saul vydává s pomocí svým společníků do Damašku.

[10]V damašku žil jeden učedník, jménem Ananiáš. Pán ve vidění zavolal: „Ananiáši!“ On odpověděl: „Zde jsem, Pane.“ [11]Pán mu řekl: „Jdi hned do ulice, která se jmenuje Přímá, a v domě Judově vyhledej Saula z Tarsu. Právě se modlí [12]a dostalo se mu vidění, jak k němu vchází muž jménem Ananiáš a vkládá na něj ruce, aby opět viděl.“

Ananiáš je jakýsi křesťan židovského původu. Mnoho o něm ale nevíme. Nejspíš nejde o nikoho zvlášť významného, je to prostě „jeden z učedníků“. A přesto právě skrze něho si Ježíš vybírá dokončit Pavlovo obrácení a povolání ke službě.

Je zvláštní, proč se příběh vyvíjí tak složitě. Mohl přece Ježíš vrátit zrak Saulovi sám a Saul si mohl odpustit 3 dny slepoty a hladovění a začít dřív s šířením evangelia. Takto ale Bůh nejedná. Často si vybírá právě takové Ananiáše, aby skrze ně mohli další lidé prohlédnout.

I nás volá k tomu, abychom si byli vzájemně takovými Ananiáši. Máme si pomáhat navzájem odhalovat slepotu a pomáhat si prohlédnout. Potřebujeme v tom bratry a sestry, kteří mají jiný úhel pohledu a vidí například tam, kde já jsem ještě slepý. Jedině takto společně můžeme objevovat hloubku Boží krásy a lásky k nám.

Ananiáš ale Saula znal a věděl, že je to nebezpečný člověk, kterému by se spíše měl vyhnout.

[15]Pán mu však řekl: „Jdi, neboť on je mým nástrojem, který jsem si zvolil, aby nesl mé jméno národům i králům a synům izraelským.“

Ježíš zde vyjadřuje, povolání, které pro Saula má. Tento zarputilý pronásledovatel křesťanů má být povolán jako nástroj pro šíření evangelia mezi národy. Saulovo obrácení je tak zároveň povoláním do služby. Nejde jen o změnu názoru, ale o to poslechnout Ježíšův úkol a nést jeho dobrou zprávu všem lidem.

Saul se tedy odvrací od uzavřené zbožnosti, která má potřebu bránit si své vlastní náboženské tradice a zákony, k otevřené víře, která chce šířit dobrou zprávu všem národům bez rozdílu.

Jak smutné je, že v církvi jsme tak podobní Saulovy před obrácením? Máme potřebu bránit si vlastní území, jako bychom se báli, že nám někdo vleze dovnitř a naruší nám naši pohodu. Bojíme se vyjít s dobrou zprávou vstříc lidem kolem nás. Jak tomu navíc pomáhá, když se ze svého středu vyloučíme ty, kteří vybočují a narušují nám tak jednostranný pohled na svět?

[17]Ananiáš šel, vstoupil do toho domu, vložil na Saula ruce a řekl: „Saule, můj bratře, posílá mě k tobě Pán – ten Ježíš, který se ti zjevil na tvé cestě; chce, abys opět viděl a byl naplněn Duchem svatým.“ [18]Tu jako by mu z očí spadly šupiny, zase viděl a hned se dal pokřtít. [19]Pak přijal pokrm a síla se mu vrátila. S damašskými učedníky zůstal Saul několik dní [20]a hned začal v synagógách kázat, že Ježíš je Syn Boží.

Saulův příběh končí dobře, Saulovi se vrací zrak, on se křtí a po několika dnech začíná plnit úkol, který mu byl uložen – káže evangelium o Synu Božím, Ježíši Kristu.

Nezbývá nám než se modlit, abychom i my, náš sbor i celá BJB dokázali odpovídat na Kristovo povolání, abychom nebránili pozice, nedělali z církve zákopy a z Ježíše bezbranného Boha, který potřebuje naši ochranu. Potřebujeme prohlédnout a obrátit se ke Kristovu úkolu – jít vstříc všem lidem, otevřít se dokořán těm, kteří potřebují slyšet dobrou zprávu o Boží lásce.

Amen.